

Hoofdstuk 10 - Oppervlakte en inhoud

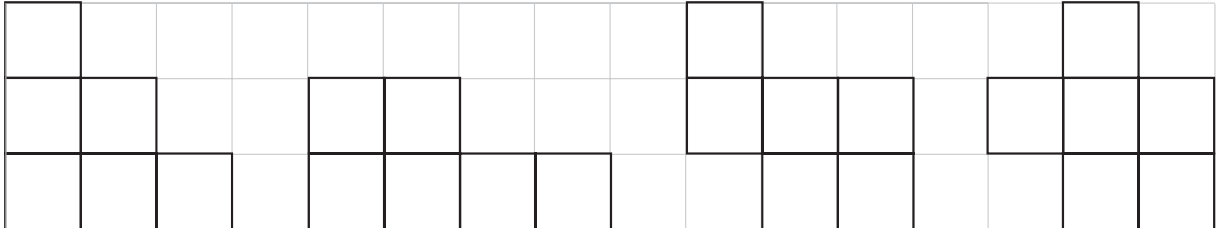
Voorkennis

- V-1a** -
- b** Als je gedeelten van hokjes bij elkaar telt tot hele hokjes, dan passen op eiland A ongeveer 12 roosterhokjes.
Op eiland B passen bijna 14 roosterhokjes.
- V-2a** -
- b** Eiland A: ongeveer 22 cm
Eiland B: ongeveer 18 cm
- c** -
- V-3a** 1 m = 10 dm = 100 cm
- b** Het zijbord is 1 meter hoog en 1 meter breed.
- c** Er passen 10 vierkantjes van 1 dm breed op.
- d** In de hoogte passen er ook 10.
- e** Met $10 \times 10 = 100 \text{ dm}^2$ kun je het zijbord bedekken.
- f** $1 \text{ m}^2 = 100 \text{ dm}^2$
- g** Er passen $100 \times 100 = 10\,000 \text{ cm}^2$ in 1 m^2 .
- V-4a** 27 m = 270 dm   **f** $2,5 \text{ m}^2 = 250 \text{ dm}^2$ **k** 45 000 cm = 0,45 km
- b** 8,3 km = 8300 m   **g** $5000 \text{ cm}^2 = 0,5 \text{ m}^2$ **l** 31 dam = 0,31 km
- c** 592 m = 59 200 cm   **h** $5,6 \text{ dm}^2 = 56\,000 \text{ mm}^2$ **m** $3,5 \text{ km}^2 = 3\,500\,000 \text{ m}^2$
- d** 92 m = 0,092 km   **i** $710 \text{ dm}^2 = 7,1 \text{ m}^2$ **n** $76\,635 \text{ mm}^2 = 766,35 \text{ cm}^2$
- e** 413 mm = 0,413 m   **j** $10\,000 \text{ cm}^2 = 100 \text{ dm}^2$ **o** 0,004 m = 40 mm
- V-5a** Er passen $10 \times 10 \times 10 = 1000 \text{ cm}^3$ in 1 dm^3 .
- b** Er passen $10 \times 10 \times 10 = 1000 \text{ dm}^3$ in 1 m^3 .
- c** Er passen $1000 \times 1000 \text{ cm}^3 = 1\,000\,000 \text{ cm}^3$ in 1 m^3 .
- V-6a** $5 \text{ m}^3 = 5000 \text{ dm}^3$ **d** $8 \text{ dm}^3 = 0,008 \text{ m}^3$ **g** $12\,500 \text{ cm}^3 = 0,0125 \text{ m}^3$
- b** $2,7 \text{ m}^3 = 2\,700\,000 \text{ cm}^3$ **e** $540 \text{ mm}^3 = 0,54 \text{ cm}^3$ **h** $88 \text{ cm}^3 = 0,088 \text{ dm}^3$
- c** $90 \text{ dm}^3 = 90\,000 \text{ cm}^3$ **f** $30\,000 \text{ cm}^3 = 0,03 \text{ m}^3$ **i** $0,009 \text{ dm}^3 = 9000 \text{ mm}^3$

10-1 Omtrek en oppervlakte

- 1a** Haske heeft daar $5 + 3\frac{1}{2} + 4 + 2\frac{1}{2} + 9 + 6 = 30$ meter heg voor nodig.
- b** Verdeel de tuin in twee rechthoeken, één van 5 m bij 6 m, en één van 4 m bij $2\frac{1}{2}$ m.
De oppervlakte van de tuin is dan $5 \times 6 + 4 \times 2\frac{1}{2} = 40 \text{ m}^2$. Haske heeft dus voor 40 m^2 kunstmest nodig.

- 2a** Van figuur 1 is de omtrek $4 + 2 + 3 + 3 + 1 + 5 = 18$ cm.
 Van figuur 2 is de omtrek $4 + 4 + 1 + 2 + 1 + 3 + 2 + 5 = 22$ cm.
 Van figuur 3 is de omtrek $1 + 1 + 1 + 1\frac{1}{2} + 2 + 3 + 2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + 1 + 1\frac{1}{2} + 2 = 17$ cm.
- b** Elk hokje is 1 cm^2 , dus tel van elke figuur de hokjes.
 Van figuur 1 is de oppervlakte 11 cm^2 .
 van figuur 2 is de oppervlakte 16 cm^2 .
 Van figuur 3 is de oppervlakte $9\frac{1}{2} \text{ cm}^2$.
- c** Enkele mogelijke figuren zijn:

- 3a** Frank moet $3,60 + 2,40 + 3,60 + 2,40 = 12$ meter in kleur voegen.
- b** In de breedte passen er $360 : 15 = 24$ tegels, in de hoogte passen er $240 : 20 = 12$ tegels.
 Hij heeft dan $12 \times 24 = 288$ tegels nodig.
- c** De oppervlakte van één tegel is $20 \times 15 = 300 \text{ cm}^2$.
- d** Voor de wand zijn er 288 tegels nodig van elk 300 cm^2 , dus de oppervlakte van de wand is $288 \times 300 \text{ cm}^2 = 86\,400 \text{ cm}^2$.
- e** $86\,400 \text{ cm}^2 = 8,64 \text{ m}^2$
- f** De oppervlakte van de wand is $3,60 \times 2,40 = 8,64 \text{ m}^2$.
- 4a** De oppervlakte is $12 \times 9 = 108 \text{ dm}^2$.
- b** De oppervlakte is $24,5 \times 16 = 392 \text{ dm}^2$.
- c** $51 \text{ cm} = 5,1 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $7,2 \times 5,1 = 36,72 \text{ dm}^2$.
- d** $13 \text{ m} = 130 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $25 \times 130 = 3250 \text{ dm}^2$.
- e** $0,45 \text{ m} = 4,5 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $4,5 \times 7,9 = 35,55 \text{ dm}^2$.
- f** $1460 \text{ cm} = 146 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $146 \times 33,3 = 4861,8 \text{ dm}^2$.
- g** $862 \text{ cm} = 86,2 \text{ dm}$ en $95 \text{ cm} = 9,5 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $86,2 \times 9,5 = 818,9 \text{ dm}^2$.
- h** $8,4 \text{ m} = 84 \text{ dm}$ en $73,5 \text{ m} = 735 \text{ dm}$, dus de oppervlakte is $84 \times 735 = 61\,740 \text{ dm}^2$.

- 5a** De omtrek van kamer 2 is $5 + 3 + 5 + 3 = 16$ m.
- b** De oppervlakte van kamer 2 is $5 \times 3 = 15 \text{ m}^2$.
- c** De ontbrekende afmetingen van kamer 1 zijn $5 - 3 = 2$ m en $3\frac{1}{2} - 2 = 1\frac{1}{2}$ m.
 De omtrek van kamer 1 is $5 + 3\frac{1}{2} + 3 + 1\frac{1}{2} + 2 + 2 = 17$ m.
 De oppervlakte is $3 \times 3\frac{1}{2} + 2 \times 2 = 14\frac{1}{2} \text{ m}^2$.
- d** De oppervlakte van kamer 3 is $4 \times 4 = 16 \text{ m}^2$, dus dat is de grootste kamer.
 Berdien kiest kamer 3.

- 6a** Die afstand is ongeveer 20 cm.
- b** De pink-duim afstand past ongeveer vier keer in de lengte van de tafel.
- c** De tafel is ongeveer $4 \times 20 \text{ cm} = 80 \text{ cm}$ lang.
- d** De pink-duim afstand past ongeveer drie keer in de breedte van de tafel, zodat de breedte van de tafel ongeveer $3 \times 20 \text{ cm} = 60 \text{ cm}$ is.
De omtrek van de tafel is ongeveer $60 + 80 + 60 + 80 = 280 \text{ cm}$, dat is 2,8 m.
- e** De oppervlakte van de tafel is ongeveer $60 \times 80 = 4800 \text{ cm}^2$, dat is $0,48 \text{ m}^2$.
- 7a** -
- b** -
- c** -
- d** -
- e** -
- 8a** Op de schaal zie je dat 2 cm op de kaart overeenkomt met 1 km in werkelijkheid. Een vierkant van 2 cm bij 2 cm is dus in werkelijkheid een vierkant van 1 km bij 1 km.
- b** Op de kaart gemeten is de afstand 2,7 cm. Elke cm is in werkelijkheid 0,5 km, dus die afstand is $2,7 \times 0,5 \text{ km} = 1,35 \text{ km}$.
Karina fietst deze afstand twee keer, dus ze fietst $2 \times 1,35 \text{ km} = 2,7 \text{ km}$.
- c** Normaal gesproken fietst iemand met een snelheid van 15 km per uur, dus ze doet daar $2,7 : 15 = 0,18$ uur over, dat is $0,18 \times 60 = 10,8$ dus ongeveer 11 minuten.
- d** Op de kaart gemeten is deze afstand ongeveer 3,3 cm, dat is in werkelijkheid $3,3 \times 0,5 \text{ km} = 1,65 \text{ km}$.
Je doet daar met een snelheid van 15 km per uur $1,65 : 15 = 0,11$ uur over.
Dat is $0,11 \times 60 = 6,6$, dus ongeveer 7 minuten.

10-2 Inlijsten

- 9a** De oppervlakte van rechthoek $ABCD$ is $7 \times 4 = 28$ roostervierkantjes.
- b** Driehoek ABC is de helft van rechthoek $ABCD$ dus de oppervlakte van driehoek ABC is $28 : 2 = 14$ roostervierkantjes.
- c** De oppervlakte van de rechthoek is $3 \times 4 = 12$ roostervierkantjes, dus de oppervlakte van driehoek KLM is $12 : 2 = 6$ roostervierkantjes.
- d** Teken op dezelfde manier als bij opdracht c een rechthoek om driehoek PQR .
De oppervlakte van deze rechthoek is $13 \times 3 = 39$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van driehoek PQR is $39 : 2 = 19\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
- 10a** De oppervlakte van rechthoek $VWXY$ is $11 \times 5 = 55$ roostervierkantjes.
- b** Driehoek 1 past twee keer in de rechthoek van 4 bij 5 roostervierkantjes.
- c** De oppervlakte van driehoek 1 is $5 \times 4 : 2 = 10$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van driehoek 2 is $7 \times 5 : 2 = 17\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
- d** De oppervlakte van de gele driehoek is $55 - 10 - 17\frac{1}{2} = 27\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
- 11a** De oppervlakte van de rechthoek is $5 \times 4 = 20$ roostervierkantjes.
- b** De oppervlakte van driehoek 1 is $1 \times 4 : 2 = 2$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van driehoek 2 is $4 \times 2 : 2 = 4$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van driehoek 3 is $5 \times 2 : 2 = 5$ roostervierkantjes.
- c** De oppervlakte van de gele driehoek is $20 - 2 - 4 - 5 = 9$ roostervierkantjes.

12a figuur 1

De oppervlakte van de rechthoek is $3 \times 3 = 9$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 1 is $3 \times 1 : 2 = 1\frac{1}{2}$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 2 is $2 \times 1 : 2 = 1$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 3 is $3 \times 2 : 2 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van figuur 1 is $9 - (1\frac{1}{2} + 1 + 3) = 3\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.

figuur 2

De oppervlakte van de rechthoek is $5 \times 3 = 15$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 1 is $3 \times 2 : 2 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 2 is $1 \times 1 : 2 = \frac{1}{2}$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 3 is $5 \times 2 : 2 = 5$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van figuur 2 is $15 - (3 + \frac{1}{2} + 5) = 6\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.

figuur 3

De oppervlakte van de rechthoek is $6 \times 3 = 18$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 1 is $2 \times 1 : 2 = 1$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 2 is $2 \times 2 : 2 = 2$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 3 is $3 \times 1 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 4 is $3 \times 2 : 2 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van figuur 3 is $18 - (1 + 2 + 3 + 3) = 9$ roostervierkantjes.

figuur 4

De oppervlakte van de rechthoek is $4 \times 4 = 16$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 1 is $3 \times 1 : 2 = 1\frac{1}{2}$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 2 is $4 \times 1 : 2 = 2$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 3 is $1 \times 1 : 2 = \frac{1}{2}$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van figuur 4 is $16 - (1\frac{1}{2} + 2 + \frac{1}{2}) = 12$ roostervierkantjes.

figuur 5

De oppervlakte van de rechthoek is $5 \times 4 = 20$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 1 is $2 \times 1 = 2$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 2 is $3 \times 2 : 2 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 3 is $2 \times 1 : 2 = 1$ roostervierkantje.
 De oppervlakte van driehoek 4 is $2 \times 2 : 2 = 2$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van driehoek 5 is $3 \times 2 : 2 = 3$ roostervierkantjes.
 De oppervlakte van figuur 5 is $20 - (2 + 3 + 1 + 2 + 3) = 9$ roostervierkantjes.

b De oppervlakte van figuur 2 is dan $6\frac{1}{2} \times 7 \text{ dm}^2 = 45\frac{1}{2} \text{ dm}^2$.

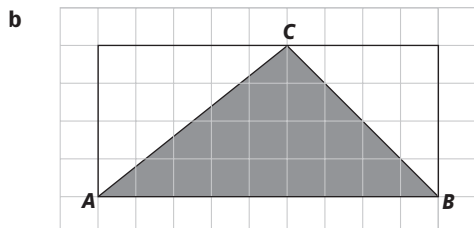
De oppervlakte van figuur 4 is dan $12 \times 7 \text{ dm}^2 = 84 \text{ dm}^2$.

- 13a** Er zijn twee stukken groen. Het linkerstuk heeft een oppervlakte van $12 - (1\frac{1}{2} + 2) = 8\frac{1}{2}$ roostervierkantjes, het rechterstuk heeft een oppervlakte van $15 - (1 + 1 + 1 + 3) = 9$ roostervierkantjes.
Er moeten $8\frac{1}{2} + 9 = 17\frac{1}{2}$ roostervierkantjes groen worden.
- b** Er zijn drie stukken rood.
De oppervlakte van het linkerstuk is $18 - (3 + 1\frac{1}{2}) = 13\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van het stuk rechtsonder is $18 - (3 + 1 + 1 + 4) = 9$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van het stuk rechtsboven is $15 - 3 = 12$ roostervierkantjes.
Er moeten $13\frac{1}{2} + 9 + 12 = 34\frac{1}{2}$ roostervierkantjes rood worden.
Er zijn twee stukken blauw.
De oppervlakte van het stuk linksonder is $12 - (3 + 1\frac{1}{2}) = 7\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van het stuk middenboven is $18 - (1\frac{1}{2} + 3) = 13\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
Er moeten $7\frac{1}{2} + 13\frac{1}{2} = 21$ roostervierkantjes blauw worden.
- c** De oppervlakte van de hele kleurplaat is $12 \times 8 = 96$ roostervierkantjes.
De oppervlakte van de twee stukken oranje is dan $96 - 17\frac{1}{2} - 34\frac{1}{2} - 21 = 23$ roostervierkantjes.
Hij heeft het meeste verf voor rood nodig, namelijk $34\frac{1}{2} \times 2 = 69$ ml.
Hij heeft dus niet genoeg rode verf.

- 14a** De rechthoek om het gele deel heeft een oppervlakte van $6 \times 10 = 60$ roostervierkantjes.
Er moet vanaf: $5, \frac{1}{2}, 5, 6, 2$ en 12 roostervierkantjes, dus de oppervlakte van het gedeelte hout is $60 - (5 + \frac{1}{2} + 5 + 6 + 2 + 12) = 29\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
Eén roostervierkantje heeft een oppervlakte van $50 \times 50 = 2500 \text{ cm}^2$, dus er moet $29\frac{1}{2} \times 2500 \text{ cm}^2 = 73\,750 \text{ cm}^2$ geschilderd worden. Dat is $7,375 \text{ m}^2$.
- b** $2 \times 7,375 \text{ m}^2 = 14,75 \text{ m}^2$
 $14,75 : 4 = 3,69$, dus je hebt 4 potten verf nodig.
- c** 4 potten van 4 m^2 is genoeg voor 16 m^2 .
Je hoeft maar voor $14,75 \text{ m}^2$ verf te hebben.
Je houdt over voor $16 - 14,75 = 1,25 \text{ m}^2$.

10-3 Oppervlakte van een driehoek

- 15a** De oppervlakte van de rechthoek is $9 \times 4 = 36 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van de linker driehoek is $7 \times 4 : 2 = 14 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van de rechter driehoek is $4 \times 2 : 2 = 4 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van driehoek ABC is $36 - 14 - 4 = 18 \text{ cm}^2$.

- c** De oppervlakte van deze driehoek is $36 - 10 - 8 = 18 \text{ cm}^2$.
d De oppervlakte wordt weer 18 cm^2 .
e De rechthoek om de driehoek blijft telkens dezelfde en de twee driehoeken naast driehoek ABC zijn telkens samen net zo groot als driehoek ABC zelf.

- 16a** Met inlijsten is de oppervlakte van driehoek KLM gelijk aan $45 - 7\frac{1}{2} - 15 = 22\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
Met de regel van Fairuza is de oppervlakte van driehoek KLM $5 \times 9 : 2 = 22\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
De regel van Fairuza klopt dus voor deze driehoek.
- b** De driehoeken met het sterretje zijn beide de helft van dezelfde linker rechthoek.
- c** Voor de twee driehoeken met het vierkantje geldt ook dat ze beide de helft zijn van dezelfde rechter rechthoek.
- d** De oppervlakte van driehoek KLP is gelijk aan de helft van de oppervlakte van rechthoek $KLMN$.
- 17** Figuur a:
De afstand van punt C tot zijde AB is 14 cm.
De lengte van zijde AB is 18 cm.
Vermenigvuldigen geeft $14 \times 18 = 252$.
De oppervlakte van driehoek ABC is $252 : 2 = 126 \text{ cm}^2$.
Figuur b:
De afstand van punt F tot zijde EG is 25 cm.
De lengte van zijde EG is 37 cm.
Vermenigvuldigen geeft $25 \times 37 = 925$.
De oppervlakte van driehoek EFG is $925 : 2 = 462,5 \text{ cm}^2$.
Figuur c:
De afstand van punt P tot zijde RQ is 15 cm.
De lengte van zijde RQ is 12 cm.
Vermenigvuldigen geeft $15 \times 12 = 180$.
De oppervlakte van driehoek PQR is $180 : 2 = 90 \text{ cm}^2$.
- 18** Formule D geeft de juiste antwoorden. Controle:
Figuur a heeft oppervlakte $14 \times 18 : 2 = 126 \text{ cm}^2$.
Figuur b heeft oppervlakte $25 \times 37 : 2 = 462,5 \text{ cm}^2$.
Figuur c heeft oppervlakte $15 \times 12 : 2 = 90 \text{ cm}^2$.
- 19a** Dat is het geval bij de driehoeken 1, 3, 4 en 5.
- b** Van figuur 1 is de oppervlakte $4 \times 5 : 2 = 10$ roostervierkantjes.
Van figuur 3 is de oppervlakte $3 \times 5 : 2 = 7\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
Van figuur 4 is de oppervlakte $5 \times 3 : 2 = 7\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
Van figuur 5 is de oppervlakte $3 \times 5 : 2 = 7\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.
- c** De oppervlakte van één roostervierkantje is $3 \times 3 = 9 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van figuur 1 is $10 \times 9 = 90 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van figuur 3, 4 en 5 is $7\frac{1}{2} \times 9 = 67\frac{1}{2} \text{ cm}^2$.
- d** De oppervlakte van figuur 2 is $20 - 5 - 3 - 4 = 8$ roostervierkantjes, dus $8 \times 9 = 72 \text{ cm}^2$.
De oppervlakte van figuur 6 is $15 - 4\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2} - 2 = 6$ roostervierkantjes, dus $6 \times 9 = 54 \text{ cm}^2$.
- 20a** In de formule $\text{oppervlakte} = a \cdot z : 2$ vul je $\text{oppervlakte} = 540$ in en $z = 45$.
Dat geeft $540 = a \cdot 45 : 2$
- b** $a \cdot 45 = 1080$ dus $a = 1080 : 45 = 24$. Dus de afstand van hoekpunt M tot zijde KL is 24 mm.
- c** Vul nu in: $\text{oppervlakte} = 540$ en $a = 27$. Dat geeft $540 = 27 \cdot z : 2$.
Dan is $27 \cdot z = 1080$ en dus $z = 1080 : 27 = 40$. Zijde LM is 40 mm.

10-4 Inhoud

- 21** Figuur a:
In elke laag tel je 22 kubusjes. Er passen in figuur a dus $3 \times 22 = 66$ kubusjes.
Figuur b:
In elke laag tel je 18 kubusjes. Er passen in figuur b dus $4 \times 18 = 72$ kubusjes.
Figuur c:
Zet de figuur eerst 'rechttop', zo dat je ook lagen hebt die allemaal evenveel kubusjes bevatten.
In elke laag tel je 18 kubusjes. Er passen in figuur c dus $5 \times 18 = 90$ kubusjes.
- 22a** Op het grondvlak passen er $5 \times 5 = 25$ kubusjes.
b In de hoogte passen er 3 lagen.
c In de hele bak passen er $25 \times 3 = 75$ kubusjes.
- 23** -
- 24a** Van het linker kastje is de inhoud $60 \times 35 \times 33,5 = 70\,350 \text{ cm}^3$.
Van het middelste kastje is de inhoud $100 \times 55 \times 33,5 = 184\,250 \text{ cm}^3$.
Van het rechter kastje is de inhoud $50 \times 55 \times 33,5 = 92\,125 \text{ cm}^3$.
b Bij het linker kastje is 15% van € 30,95 gelijk aan $0,15 \times € 30,95 = € 4,64$.
De prijs met korting is dan $€ 30,95 - € 4,64 = € 26,31$.
Dat klopt niet helemaal met € 25,95, maar wel bijna.
Bij het middelste kastje is 15% van € 43,- gelijk aan $0,15 \times € 43,- = € 6,45$.
De prijs met korting is dan $€ 43,- - € 6,45 = € 36,55$. Klopt.
Bij het rechter kastje is 15% van € 29,- gelijk aan $0,15 \times € 29,- = € 4,35$.
De prijs met korting is dan $€ 29,- - € 4,35 = € 24,65$.
Dat klopt niet helemaal met € 24,50, maar wel bijna.
- 25a** Het ene aquarium heeft een inhoud van $4 \times 4 \times 2,5 = 40 \text{ dm}^3$.
Het andere aquarium heeft een inhoud van $5 \times 4 \times 2 = 40 \text{ dm}^3$.
De inhoud van beide aquariums is dus even groot.
b In het ene aquarium zit dan $4 \times 4 \times 2 = 32 \text{ dm}^3$ water, in het andere zit dan $5 \times 4 \times 1,5 = 30 \text{ dm}^3$ water.
Er zit dus niet even veel water in beide aquariums.
- 26a** De inhoud is $2 \times 1,5 \times 1 = 3 \text{ m}^3$.
b Er zit dan $2 \times 1,5 \times 0,7 = 2,1 \text{ m}^3$ water in de vijver.
- 27** Er geldt $\text{lengte} \times 1,6 \times 1,2 = 6,72$. Daaruit volgt $\text{lengte} \times 1,92 = 6,72$.
Dus $\text{lengte} = 6,72 : 1,92 = 3,5$. De lengte van de schoenendoos is 3,5 dm.
- 28a** Nadine heeft gelijk. Als alle ribben twee keer zo groot worden, passen er op één laag al $2 \times 2 = 4$ keer zoveel kubusjes. Er zijn ook nog eens 2 keer zoveel lagen, dus er passen dan $4 \times 2 = 8$ keer zoveel kubusjes in. De inhoud wordt dus 8 keer zo groot.
b De inhoud wordt dan $16 \times 16 \times 16 = 4096$ keer zo groot.

- 29** Figuur a:
 Inhoud balk is $50 \times 65 \times 40 = 130\,000 \text{ cm}^3$.
 Inhoud van het stuk dat eruit gehaald is, is $50 \times 20 \times 20 = 20\,000 \text{ cm}^3$.
 De inhoud van de figuur is $130\,000 - 20\,000 = 110\,000 \text{ cm}^3$.
 Figuur b:
 Inhoud balk is $50 \times 45 \times 50 = 112\,500 \text{ dm}^3$.
 Inhoud van het stuk dat eruit gehaald is, is $14 \times 45 \times 20 = 12\,600 \text{ dm}^3$.
 De inhoud van de figuur is $112\,500 - 12\,600 = 99\,900 \text{ dm}^3$.
 Figuur c:
 Inhoud kubus is $25 \times 25 \times 25 = 15\,625 \text{ dm}^3$.
 Inhoud van het stuk dat eruit gehaald is, is $8 \times 8 \times 25 = 1600 \text{ dm}^3$.
 De inhoud van de figuur is $15\,625 - 1600 = 14\,025 \text{ dm}^3$.

10-5 Inhoudsmaten

- 30** Er past $18 \times 12 \times 2 = 432$ liter water in het badje.
- 31a** De inhoud van het pak is ongeveer $0,6 \times 1 \times 1,7 = 1,02 \text{ dm}^3$.
 Afgerond op één decimaal is dat 1 dm^3 .
- b** $1 \text{ dm}^3 = 1$ liter.
- c** De inhoud van de colafles is 1 liter, dus de inhoud past in de kubus.
- 32a** 26 liter = 2600 cl   **d** 750 dl = 75 liter   **g** $33 \text{ dm}^3 = 33\,000 \text{ ml}$
b 4,1 dl = 41 cl   **e** 0,92 liter = 920 ml   **h** 40 dl = 4000 cm^3
c 6543 cl = 65,43 liter   **f** $64 \text{ cm}^3 = 64 \text{ ml}$ **i** 900 dl = 90 dm^3
- 33a** 6 m = 60 dm, 3,5 m = 35 dm, 185 cm = 18,5 dm
b De inhoud van het zwembad is $60 \times 35 \times 18,5 = 38\,850 \text{ dm}^3$.
c $38\,850 \text{ dm}^3 = 38\,850$ liter. Er kan dus minder dan 50 000 liter in het zwembad.
- 34** Figuur a:
 De lengte is 50 cm = 5 dm, de breedte is 45 cm = 4,5 dm en de hoogte is 0,5 m = 5 dm.
 De inhoud van figuur a is $5 \times 4,5 \times 5 = 112,5 \text{ dm}^3$.
 Figuur b:
 De lengte is 1,5 m = 15 dm, de breedte is 3 dm en de hoogte is 35 cm = 3,5 dm.
 De inhoud van figuur b is $15 \times 3 \times 3,5 = 157,5 \text{ dm}^3$.
 Figuur c:
 De lengte is 118 cm = 11,8 dm, de breedte is 8,5 dm en de hoogte is 1,8 m = 18 dm.
 De inhoud van de hele balk is $11,8 \times 8,5 \times 18 = 1805,4 \text{ dm}^3$.
 Van het stuk dat eruit gehaald is, is de lengte 11,8 dm, de breedte 2,6 dm en de
 hoogte 0,6 m = 6 dm.
 De inhoud van het stuk dat eruit gehaald is, is $11,8 \times 2,6 \times 6 = 184,08 \text{ dm}^3$.
 De inhoud van figuur c is $1805,4 - 184,08 = 1621,32 \text{ dm}^3$.
- 35** De lengte is 1,2 m = 12 dm, de breedte is 40 cm = 4 dm en de hoogte van het water
 is 35 - 5 = 30 cm = 3 dm. Er gaat dus $12 \times 4 \times 3 = 144 \text{ dm}^3 = 144$ liter water in.
 Het vullen duurt $144 : 9 = 16$ minuten.

36a De oppervlakte van één plank is $129,4 \times 19,2 = 2484,48 \text{ cm}^2$. Er zitten acht planken in een pak, dus de totale oppervlakte is dan $8 \times 2484,48 \text{ cm}^2 = 19\,875,84 \text{ cm}^2$, dat is ongeveer $1,99 \text{ m}^2$. Het klopt.

b Van één plank is de lengte $129,4 \text{ cm} = 12,94 \text{ dm}$, de breedte $19,2 \text{ cm} = 1,92 \text{ dm}$ en de dikte $8 \text{ mm} = 0,08 \text{ dm}$.

In een pak van 8 planken zit dus $8 \times 12,94 \times 1,92 \times 0,08 = 15,90 \text{ dm}^3$ laminaat.

c Bij het zagen verlies je 8%, dus hou je 92% over.

oppervlakte in m^2	26,3	0,286	28,587
percentage	92	1	100

Je hebt ongeveer $28,6 \text{ m}^2$ laminaat nodig.

$28,6 : 1,99 = 14,37$. Je moet minstens 15 pakken kopen.

37a De afmetingen in dm zijn $45 \text{ mm} = 0,45 \text{ dm}$, $45 \text{ mm} = 0,45 \text{ dm}$ en $20 \text{ mm} = 0,2 \text{ dm}$. De inhoud is $0,45 \times 0,45 \times 0,2 = 0,0405 \text{ dm}^3$ oftewel $0,0405$ liter.

b $0,0405$ liter = $4,05 \text{ cl}$ en $0,0405$ liter = $40,5 \text{ ml}$.

c $8 \text{ ml} = 8 \text{ cm}^3$

De afmetingen van de bodem van het bakje zijn $25 \text{ mm} = 2,5 \text{ cm}$ en $25 \text{ mm} = 2,5 \text{ cm}$.

De oppervlakte van de bodem is $2,5 \times 2,5 = 6,25 \text{ cm}^2$.

Voor de inhoud geldt $6,25 \times \text{hoogte} = 8$

De hoogte van het bakje is $8 : 6,25 = 1,28 \text{ cm}$.

10-6 Gemengde opdrachten

38a Naar Sandwich $12 \times 1,6 = 19,2 \text{ km}$.

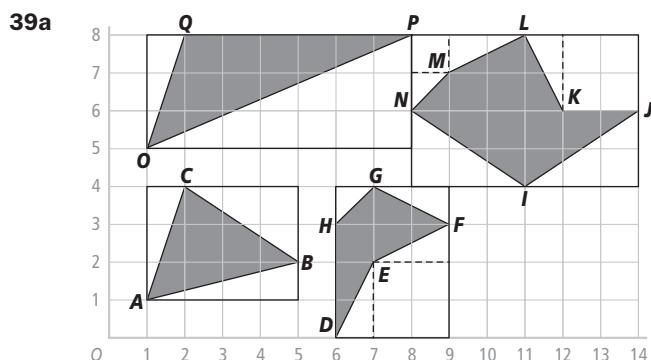
b $22 : 1,6 = 13,75$ mijl. Zij kan alleen Folkestone (7) of Deal (8) of Sandwich (12) halen.

aantal minuten	8	1	60
aantal mijlen	0,5	0,0625	3,75

Haar gemiddelde snelheid is dus $3,75$ mijl per uur.

d $3,75$ mijl per uur is gelijk aan $3,75 \times 1,6 = 6 \text{ km}$ per uur.

e Een vierkante mijl is $1,6 \times 1,6 = 2,56 \text{ km}^2$.

b De oppervlakte van driehoek ABC is $12 - (2 + 3 + 1\frac{1}{2}) = 5\frac{1}{2}$ roostervierkantjes. De oppervlakte van driehoek OPQ is $21 - (1\frac{1}{2} + 10\frac{1}{2}) = 9$ roostervierkantjes.

c De oppervlakte van vijfhoek $DEFGH$ is $12 - (1 + 4 + 1 + 1 + \frac{1}{2}) = 4\frac{1}{2}$ roostervierkantjes. De oppervlakte van zeshoek $IJKLMN$ is $24 - (3 + 3 + 4 + 1 + 1 + 1 + \frac{1}{2}) = 10\frac{1}{2}$ roostervierkantjes.

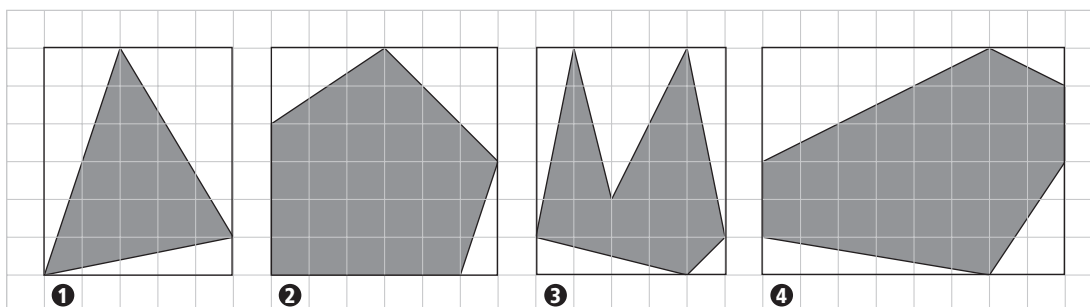
- 40a** In de breedte passen $280 : 40 = 7$ tegels, in de lengte passen $420 : 60 = 7$ tegels.
In totaal zijn er dus $7 \times 7 = 49$ tegels nodig.
- b** De lengte van de plint is $4,2 + 2,8 + 4,2 + 2,8 - 0,9 = 13,1$ m.
- c** De lengte is $13,1$ m = 131 dm, de hoogte is 5 cm = $0,5$ dm en de dikte is 9 mm = $0,09$ dm.
De inhoud is dan $131 \times 0,5 \times 0,09 = 5,895$ dm³. Er is dus $5,895$ dm³ hout voor de plinten nodig.
- 41a** Met één stap leg je ongeveer $0,75$ meter af. De omtrek van het schoolplein is $32 + 44 + 20 + 12 + 8 + 16 + 20 + 16 = 168$ stappen, dus ongeveer $168 \times 0,75 = 126$ m.
- b** Als Johan een beetje doorstapt, loopt hij met een snelheid van ongeveer 5 km per uur, dat is $5000 : 60 = 83,33$ meter per minuut.
Johan doet er dan ongeveer $126 : 83,33 = 1,5$ minuten over, ongeveer.
- c** De oppervlakte van het schoolplein is $88 - 20 - 9 = 59$ roostervierkantjes.
Als één stap ongeveer $0,75$ meter is, is de zijde van een roostervierkantje gelijk aan $4 \times 0,75 = 3$ meter, en de oppervlakte $3 \times 3 = 9$ m².
De oppervlakte van het schoolplein is dan ongeveer $59 \times 9 = 531$ m².
- 42** De schutting is 240 cm = $2,4$ m hoog en $9,7$ m lang en heeft een oppervlakte van $9,7 \times 2,4 = 23,28$ m².
Sanne kan in het beste geval 5 m² kan verven met één bus verf.
Omdat $23,28 : 5 = 4,656$ heeft ze minstens 5 bussen verf nodig.
- 43a** De inhoud van slaapkamer 1 is $4 \times 2,5 \times 2,6 = 26$ m³.
De inhoud van slaapkamer 2 is $4 \times 3,5 \times 2,6 = 36,4$ m³.
- b** De inhoud van de hal is $1 \times 4 \times 2,6 = 10,4$ m³.
De inhoud van de badkamer is $3 \times 2 \times 2,6 = 15,6$ m³.
De inhoud van de woonkeuken is $2 \times 3 \times 2,6 + 5 \times 4 \times 2,6 = 67,6$ m³.
- c** In slaapkamer 1 komt een radiator A, in slaapkamer 2 een radiator C, in de hal een radiator A, in de badkamer een radiator B en in de woonkeuken een radiator D, hoewel die eigenlijk onvoldoende m³ kan verwarmen. Meneer Berghuis heeft dus $1 \times$ radiator A, $2 \times$ radiator B, $1 \times$ radiator C en $1 \times$ radiator D nodig.
- d** Dat komt omdat die hal hoger of lager is. Ook de breedte kan anders zijn.
- 44** De lengte van het aquarium is 4 m = 40 dm en de breedte is 60 cm = 6 dm.
Het water staat $60 - 6 = 54$ cm hoog en dat is $5,4$ dm. In het aquarium zit $40 \times 6 \times 5,4 = 1296$ dm³ water.
De lengte van de aula is 30 m = 300 dm en de breedte is 25 m = 250 dm.
De oppervlakte van de vloer is $300 \times 250 = 75\,000$ dm².
Als het aquarium leegloopt staat er een laag water van $1296 : 75\,000 = 0,01728$ dm hoog.
En omdat $0,01728$ dm = $1,728$ mm heeft de conciërge geen gelijk.

- 45a** De afmetingen van een doos zijn $50 \text{ cm} = 5 \text{ dm}$, $30 \text{ cm} = 3 \text{ dm}$ en $40 \text{ cm} = 4 \text{ dm}$.
De inhoud van één doos is $5 \times 3 \times 4 = 60 \text{ dm}^3$.
- b** De laadruimte is $7,5 \text{ m} = 75 \text{ dm}$ lang, $3 \text{ m} = 30 \text{ dm}$ breed en $2,5 \text{ m} = 25 \text{ dm}$ hoog.
De inhoud van de laadruimte is $75 \times 30 \times 25 = 56\,250 \text{ dm}^3$.
- c** Ruby heeft geen gelijk. De dozen hoeven niet precies in de laadruimte te passen.
Alleen als de dozen precies de hele laadruimte opvullen, klopt de redenering van Ruby.
- d** In de lengte passen $75 : 5 = 15$ dozen, in de breedte passen er $30 : 3 = 10$ dozen.
Op de bodem passen dus $15 \times 10 = 150$ dozen.
In de hoogte passen 6 dozen, want $25 : 4 = 6,25$.
In het totaal passen $6 \times 150 = 900$ dozen.

Test jezelf

- T-1a** De omtrek van het voetbalveld is $120 + 75 + 120 + 75 = 390$ meter
- b** Hij moet ongeveer $3000 : 390 = 7,7$ rondjes lopen.
- c** Bij hardlopen (maar niet sprinten) loop je met een snelheid van 9 à 10 km per uur. Bij een snelheid van 9000 meter per uur doe je éénderde van een uur over 3000 meter. Dus ongeveer 20 minuten.
- d** De oppervlakte van het voetbalveld is $120 \times 75 = 9000 \text{ m}^2$.

- T-2a** Om de oppervlakte te berekenen lijst je de figuren in.

De oppervlakte van figuur 1 is $30 - (2\frac{1}{2} + 7\frac{1}{2} + 6) = 14$ roostervierkantjes

De oppervlakte van figuur 2 is $36 - (1\frac{1}{2} + 4\frac{1}{2} + 3) = 27$ roostervierkantjes

De oppervlakte van figuur 3 is $30 - (2 + \frac{1}{2} + 2\frac{1}{2} + 6 + 2\frac{1}{2}) = 16\frac{1}{2}$ roostervierkantjes

De oppervlakte van figuur 4 is $48 - (3 + 3 + 1 + 9) = 32$ roostervierkantjes

- b** De oppervlakte van figuur 2 is $27 \times 13 \text{ m}^2 = 351 \text{ m}^2$.
De oppervlakte van figuur 3 is $16\frac{1}{2} \times 13 \text{ m}^2 = 214\frac{1}{2} \text{ m}^2$.
- T-3a** De oppervlakte van driehoek ABC is $4,4 \times 4,6 : 2 = 10,12 \text{ dm}^2$.
- b** De oppervlakte van driehoek EFG is $4 \times 11 : 2 = 22 \text{ cm}^2$.
- c** De oppervlakte van driehoek KLM is $1,5 \times 5,5 : 2 = 4,125 \text{ m}^2$.
- d** De oppervlakte van driehoek PQR is $32 \times 28 : 2 = 448 \text{ mm}^2$.
- T-4** De inhoud van figuur a is $2\frac{1}{2} \times 5 \times 3 = 37\frac{1}{2} \text{ dm}^3$.
De inhoud van figuur b is $21 \times 15,2 \times 8,5 = 2713,2 \text{ dm}^3$.
De inhoud van figuur c is $20,4 \times 10 \times 5,6 = 1142,4 \text{ cm}^3$.

- T-5a** De diepte is $38 \text{ cm} = 0,38 \text{ m}$, de breedte is $86 \text{ dm} = 8,6 \text{ m}$ en de hoogte is $2,40 \text{ m}$.
De inhoud is $0,38 \times 8,6 \times 2,4 = 7,8432 \text{ m}^3$.
- b** De breedte is $32 \text{ cm} = 3,2 \text{ dm}$, de diepte is $65 \text{ cm} = 6,5 \text{ dm}$ en de hoogte is $57 \text{ cm} = 5,7 \text{ dm}$.
De inhoud is $3,2 \times 6,5 \times 5,7 = 118,56 \text{ dm}^3 = 118,56 \text{ liter}$.
- c** In het kleinste doosje kan $11 \times 5 \times 7 = 385 \text{ cm}^3 = 385 \text{ ml}$ bewaard worden.
In het grootste doosje kan $18 \times 9 \times 12 = 1944 \text{ cm}^3 = 1944 \text{ ml}$ bewaard worden.
Dat is $194,4 \text{ cl}$.
- T-6a** Er is $300 + 800 + 300 + 800 = 2200$ meter gaas nodig.
- b** Hij heeft $2200 : 10 = 220$ palen nodig.
- c** De oppervlakte van het gaas is $2200 \times 1,5 = 3300 \text{ m}^2$.
- d** De oppervlakte van het stuk bos is $800 \times 300 = 240\,000 \text{ m}^2$.
- T-7a** Hij heeft $6 \times 6 = 36 \text{ m}^2$ graszoden gelegd in twee uur, dat is 18 m^2 per uur.
Hij moet nog $18 \times 3 = 54 \text{ m}^2$ doen en is daar dus $54 : 18 = 3$ uur mee bezig.
- b** Peter heeft $36 + 54 = 90 \text{ m}^2$ graszoden nodig. Eén rol heeft een oppervlakte van $0,50 \times 2 = 1 \text{ m}^2$. Hij heeft dus 90 rollen nodig.
- c** De oppervlakte van één rol is $1 \text{ m}^2 = 100 \text{ dm}^2$.
- d** Hij moet later $18 + 9 + 6 + 6 + 12 + 3 = 54$ meter graskant knippen.
- e** De totale oppervlakte van het gazon is $36 + 54 = 90 \text{ m}^2$.
- T-8a** De lengte van vijver 1 is $3 \text{ m} = 30 \text{ dm}$, de breedte is $1,4 \text{ m} = 14 \text{ dm}$ en de diepte is $80 \text{ cm} = 8 \text{ dm}$.
De inhoud is $30 \times 14 \times 8 = 3360 \text{ dm}^3$. Er kan dus 3360 liter water in.
- b** Het kleine stuk is $0,8 \text{ m} = 8 \text{ dm}$ lang, $0,7 \text{ m} = 7 \text{ dm}$ breed en $60 \text{ cm} = 6 \text{ dm}$ diep.
De inhoud van het kleine stuk is $8 \times 7 \times 6 = 336 \text{ dm}^3$.
Het grote stuk is $2,2 \text{ m} = 22 \text{ dm}$ lang, $2 \text{ m} = 20 \text{ dm}$ breed en $120 \text{ cm} = 12 \text{ dm}$ diep.
De inhoud van het grote stuk is $22 \times 20 \times 12 = 5280 \text{ dm}^3$.
In vijver 2 kan dus $336 + 5280 = 5616 \text{ dm}^3 = 5616$ liter water.
- c** Het vullen van vijver 1 duurt ongeveer $3360 : 13 = 258,5$ minuten.